

flighed ved at følge Regjeringen, hvis Forslag kun gaar ud paa at opretholde den nuværende Tilstand indenfor den Grændse, som hidtil har været dragen, og indenfor hvilken et særligt Hensyn skal tages til den nærmeste Kjøbstad, men som ibrigt istedetfor den hidtil gjældende Bevillingsmyndighed vil give Frihed, hvorved der dog ikke gjøres noget stort Skridt, da denne Bevillingsmyndighed ganske vist har været udøvet meget liberalt — jeg siger: hvis man ikke skulde finde dette tilraadeligt for nærværende Dieblit, da vilde jeg anse det for heldigt, om det høie Thing simpelthen lod den nu tilstedeværende Ordning bestaa, og da der herom foreligger et Forslag under Nr. 4, skal jeg tillade mig at anbefale Vedtagelsen af dette Forslag. Jeg tror dog, man maa sige, at man herved vilde gjøre mindst Skade mod Nogensomhelst.

Ordføreren: Jeg tror, at den høitærede Finantsminister og de andre ærede Talere, som have udtalt sig foruden ham, ikke ganske klart have opfattet den Tanke, som har ledet Udvalgets Flertal i dets Forslag. Vi staa jo ikke her overfor en tabula rasa, hvor der er Tale om at indrette og at give helt nye, hensigtsmæssige Love for Brænderidrift, men vi staa overfor en Tilstand, som har været i lang Tid, lige indtil Dato, under hvilken Regjeringen har fremflettet Brænderidriften i Kjøbstæderne ved at beskytte den, og en Tilstand, med Hensyn til hvilken der senest ved Næringsloven er taget en særlig Reservation fremfor med Hensyn til de fleste andre Næringsbrug, idet man da slog fast, at man vilde holde sig til den bestaaende Tilstand med Hensyn til Afgangen til Brænderidrift, nemlig Bevilling. Som jeg saaledes har tilladt mig at gjøre opmærksom paa, og som der ogsaa er gjort opmærksom paa i selve Lovforslagets Motiver, ledes Tanken altsaa wilkaarlig hen paa, at Regjeringen indtil Dato har anset Brænderidriften for en Kjøbstadnæring og har taget særligt Hensyn til Kjøbstæderne ved Meddelelsen af Bevillinger dertil, at Regjeringen selvfølgelig har opfostret Brænderidriften som en Kjøbstadnæring. Det forekommer nu Udvalgets Flertal, at naar et stort Antal Medbor-

gere i Genhold hertil har anlagt betydelige Kapitaler i den omhandlede Bedrift i Kjøbstæderne, saa bør man ikke for et Experiments Skyld gaa hen og kaste denne Tilstand over Bord eller udsætte disse Medborgeres Be og Vel for Fare, for at gjøre dette Experiment. Jeg tillader mig netop at bruge dette sidste Udtryk, fordi jeg staa paa Flertallets Standpunkt, idet jeg derhos nærmere skal udvikle, hvorfor vi anse, hvad der her er Tale om, for et Experiment. Vi have afseet de Indtægter og Udgifter, der ere forbundne med et Vandbrænderi, mod de Indtægter og Udgifter, der ere forbundne med et Kjøbstadbrænderi, og vi kunne derefter endnu mindre end før paa nogen Maade tiltræde den Sætning i Regjeringens Motiver, hvori det siges, „at Brændevinsbrændingen overhovedet laugt snarere egner sig til at være en Vandbrugsindustri end en Kjøbstadindustri“. Hvis denne Sætning var sand, kunde naturligvis intet Udvalg og ingen Lovgivningsmagt forsvare, at man ikke vilde søge at komme bort fra den bestaaende Tilstand, der jo i saa Fald maatte anses for fordærvelig, og var denne Sætning sand, saa kunde man ogsaa forstaa, at den høitærede Finantsminister vil stille sig i Spidsen for et Experiment som det omhandlede, uagtet det maatte udsætte dem, der under Regjeringens Vinger havde anlagt Penge i den paagjældende Industri, for betydeligt Tab. Men der er efter Flertallets Mening ikke ført noget som helst Bevis for Sætningens Sandhed. Den Omstændighed, at der i en Række af Aar er blevet nedlagt et større Antal af Kjøbstadbrænderier, beviser naturligvis ikke Stort; thi paa det Sted, hvor en Fabrikation har sit egentlige Hjemsted og udvikler sig stærkest, er det en ligefrem Følge af en saadan Udvikling, at de mindre vel indrettede Fabrikationer maa vige, og at Antallet af saadanne Fabrikationer maa aftage samtidig med, at de bestaaende udvikle sig betydeligt. Som et Exempel herpaa kan jeg nævne Aalborg, hvor der jo nu er en overordentlig stor Fabrikation i den omhandlede Retning, men hvor denne selvfølgelig ogsaa har oplugt de smaa Brænderier, der naturligvis ikke have kunnet konkurrere med en saa stor og udmærket drevne Fabrik som den,